CICLE	DESENVOLUPAMENT D'APLICACIONS MULTIPLATAFORMA		
MÒDUL	M1 - SISTEMES INFORMÀTICS		
U. FORMATIVA	UF1 - INSTAL·LACIÓ, CONFIGURACIÓ I EXPLOTACIÓ DEL SISTEMA INFORMÀTIC		
PROFESSORS	JAUME FADÓ (<u>jfado@educem.com</u>)	XAVI GARCIA (xgarcia@educem.com)	

WINDOWS – EL SISTEMA D'ARXIUS

Una de les funcions bàsiques de qualsevol sistema operatiu és gestionar on i com es guarden les dades de manera permanent, és a dir, de manera que no s'esborrin quan s'apagui l'equip informàtic. Òbviament, el sistema operatiu també s'ha d'ocupar d'accedir a aquestes dades de manera eficient.

Les dades es guarden en arxius (fitxers) i en carpetes. Una carpeta vindria a ser un arxiu que pot contenir altres arxius i altres carpetes. En canvi, un arxiu conté dades. De les carpetes també se'n diuen directoris.

A Windows es fan servir bàsicament els sistemes FAT i NTFS, aquest darrer, l'NTFS, és el més utilitzat. El sistema FAT que és més antic i té menys prestacions s'utilitza en unitats de magatzem, com per exemple els pendrive, que han de conviure amb eines antigues o amb diferents dispositius. Del sistema FAT hi ha diverses versions algunes de les quals ja són obsoletes: FAT12, FAT16, VFAT, FAT32, exFAT, ...

Les diferències principals entre un sistema o altre tenen a veure amb:

- La grandària màxima dels arxius de dades.
- La llargada màxima del nom amb què s'identifica l'arxiu o carpeta.
- La varietat de permisos disponibles per a controlar qui i com es pot accedir a l'arxiu o carpeta.
- La manera com internament es guarden les dades.

- ...

Particions

A Windows, una unitat d'emmagatzematge (disc, tarja,...) es divideix en particions. Cada unitat pot estar dividida en una sola partició o es pot fragmentar en diverses. Per exemple, un disc de 1 TB el podríem dividir en 3 particions: una de 500 GB, una de 400 GB i una de 100 GB.

Per a que una partició sigui operativa cal donar-li format (formatar-la) i és en aquest moment en que es tria el sistema de fitxers que s'hi vol utilitzar. Així doncs, en un mateix disc podríem tenir particions de sistemes de fitxers diferents.

Quan es crea una partició també se li diu de quin tipus ha de ser: primària, estesa o lògica.

Particions primàries. Són aquelles que poden contenir un sistema operatiu i, per tant, des de les que es pot iniciar el sistema.

CICLE	DESENVOLUPAMENT D'APLICACIONS MULTIPLATAFORMA		
MÒDUL	M1 - SISTEMES INFORMÀTICS		
U. FORMATIVA	UF1 - INSTAL·LACIÓ, CONFIGURACIÓ I EXPLOTACIÓ DEL SISTEMA INFORMÀTIC		
PROFESSORS	JAUME FADÓ (<u>jfado@educem.com</u>)	@educem.com) XAVI GARCIA (xgarcia@educem.com)	

Particions esteses (secundàries). Són aquelles que es poden utilitzar per a emmagatzemar dades però no s'hi pot posar un sistema operatiu perquè no es podria iniciar.

Particions lògiques. Són aquelles que es fan dins d'una partició estesa.

A cada partició, a Windows se li assigna una lletra i parlem d'unitats. El més habitual és que ens trobem el sistema operatiu en la partició C (C:) però pot no ser així.

La manera com es guarden els arxius i carpetes dins d'una partició és en forma d'arbre seguint un esquema de nivells en que cada nivell és una carpeta. A cada nivell hi accedim amb el signe de la contrabarra \

Així doncs: C:\ és l'arrel de l'arbre de la unitat C

C:\JAUME és un arxiu o una carpeta que es diu JAUME i que s'ubica a l'arrel de la unitat C

C:\WINDOWS\SYSTEM32\CALC.EXE és un arxiu que es diu CALC.EXE i que està situat a la carpeta

SYSTEM32 la qual està situada dins la carpeta WINDOWS que està situada a l'arrel de la unitat C

Noms dels arxius i carpetes

Els arxius i carpetes s'identifiquen amb un nom únic que es composa de:

- Ruta de la carpeta on està ubicat
- Nom de l'arxiu o carpeta. Hi ha caràcters que no es poden utilitzar com: ?, /, \, *,... Windows no és sensible a majúscules i minúscules.
- Extensió. L'extensió és un sufix que es posa després del nom separant-lo amb un punt. Si bé es pot utilitzar tant en arxius com carpetes s'acostuma a utilitzar amb els arxius.

No és obligatori que un arxiu tingui extensió, hi pot haver arxius sense extensió però ens ajuda tant a nosaltres com al sistema a identificar el tipus de dades que conté i a associar-lo amb determinades aplicacions que el poden gestionar.

Rutes absolutes i relatives

El sistema operatiu sempre està treballant en una carpeta determinada. Pot ser una carpeta del sistema o una carpeta

creada per l'usuari. Quan som a una consola, ja sigui de Shell (CMD) o de Powershell, el prompt del sistema ens indica la carpeta on estem treballant.

CICLE	DESENVOLUPAMENT D'APLICACIONS MULTIPLATAFORMA		
MÒDUL	M1 - SISTEMES INFORMÀTICS		
U. FORMATIVA	UF1 - INSTAL·LACIÓ, CONFIGURACIÓ I EXPLOTACIÓ DEL SISTEMA INFORMÀTIC		
PROFESSORS	JAUME FADÓ (<u>jfado@educem.com</u>)	@educem.com) XAVI GARCIA (xgarcia@educem.com)	

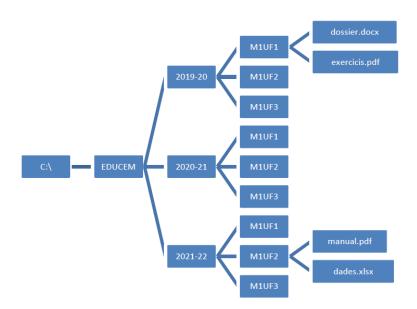
Ens podrem referir a qualsevol arxiu o carpeta continguts dins la carpeta de treball només posant el nom de l'arxiu o carpeta.

Si ens volem referir a un arxiu o carpeta situat en una altra ubicació haurem de posar, davant del nom, la ruta de carpetes a través de la qual accedirem a aquell recurs.

La ruta pot ser

- Absoluta. S'indica tot el camí des de l'arrel de la unitat d'emmagatzematge.
- Relativa. S'indica el camí per anar-hi des de la carpeta on som.

Imaginem que tenim la següent estructura de carpetes i arxius i que estem treballant situats a la carpeta C:\EDUCEM\2021-22\M1UF1

on volem accedir	ruta absoluta	ruta relativa	
dossier.docx	C:\EDUCEM\2019-20\M1UF1\dossier.docx	\\2019-20\M1UF1\dossier.docx	
manual.pdf	C:\EDUCEM\2021-22\M1UF1\manual.pdf	manual.pdf	
M1UF3 de 2020-21	C:\EDUCEM\2020-21\M1UF3	\\2020-21\M1UF3	

..\ ens fa pujar un nivell en l'arbre

Cal recordar que, a Windows, podem escriure tant en minúscules com en majúscules.

CICLE	DESENVOLUPAMENT D'APLICACIONS MULTIPLATAFORMA		
MÒDUL	M1 - SISTEMES INFORMÀTICS		
U. FORMATIVA	UF1 - INSTAL·LACIÓ, CONFIGURACIÓ I EXPLOTACIÓ DEL SISTEMA INFORMÀTIC		
PROFESSORS	JAUME FADÓ (<u>jfado@educem.com</u>)	XAVI GARCIA (xgarcia@educem.com)	

Ordres bàsiques de Shell per al sistema de fitxers

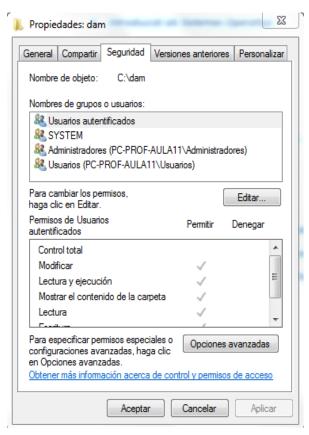
attrib	Modificar els atributs bàsics (FAT) d'un arxiu o carpeta
cd / chdir	Situar-nos en un altre directori
comp	Comparar dos arxius
сору	Copiar un arxiu o un conjunt d'arxius
del / erase	Eliminar un arxiu o un conjunt d'arxius
dir / ls	Mostrar el contingut d'una carpeta. L'ordre ls només funciona en
	Powershell
find / findstr	Buscar un text dins d'un arxiu o conjunt d'arxius
md / mkdir	Crear una carpeta
move	Moure un arxiu o conjunt d'arxius d'una carpeta a una altra
rd / rmdir	Eliminar una carpeta
ren /	Canviar el nom d'un arxiu o carpeta
rename	
tree	Mostrar el subarbre de carpetes des d'una carpeta
type	Mostrar el contingut d'un fitxer
хсору	Copiar tot un subarbre de carpetes i arxius

Caràcters comodí

Quan volem referir-nos a un conjunt d'arxius o carpetes podem utilitzar els caràcters comodí en el nom. Els caràcters comodí més útil són l'asterisc * i l'interrogant ? dir c:\windows\system32*.dll mostrarà tots els arxius amb extensió .dll dir c:\documents\Contracte?Lloguer.pdf mostrarà tots els arxius pdf el nom dels quals sigui Contracte+1 caràcter qualsevol+Lloguer.pdf.

CICLE	DESENVOLUPAMENT D'APLICACIONS MULTIPLATAFORMA		
MÒDUL	M1 - SISTEMES INFORMÀTICS		
U. FORMATIVA	UF1 - INSTAL·LACIÓ, CONFIGURACIÓ I EXPLOTACIÓ DEL SISTEMA INFORMÀTIC		
PROFESSORS	JAUME FADÓ (<u>jfado@educem.com</u>)	(ifado@educem.com) XAVI GARCIA (xgarcia@educem.com)	

WINDOWS - CARPETES

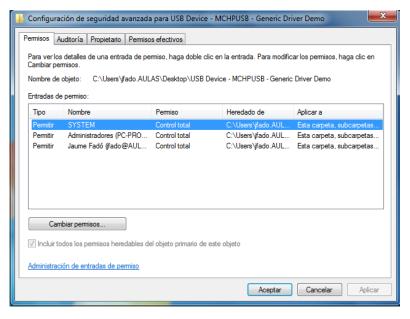

Fem una carpeta nova a l'escriptori i mirem els permisos, veurem que només hi té accés l'usuari que l'ha creada, els administradors i el SYSTEM.

La movem a l'arrel de C i mirem els permisos, veurem que tots els Usuaris autentificats (usuaris que entren amb usuari i password) hi tenen gairebé tots els permisos menys el Control Total. En canvi, els del grup Usuaris (els que entren sense password) només té permisos de lectura, execució i visualitzar el contingut de la carpeta.

Mostrem els permisos bàsics i parlem dels permisos heretats i dels permisos en la vista ampliada del botó <Opcions avançades>.

Parlem de la pestanya < Permisos efectius > i comprovem els permisos efectius del grup Usuarios a les 2 carpetes que hem creat.

També parlem del grup "Todos" (Everyone) i del propietari de l'arxiu.

CICLE	DESENVOLUPAMENT D'APLICACIONS MULTIPLATAFORMA		
MÒDUL	M1 - SISTEMES INFORMÀTICS		
U. FORMATIVA	UF1 - INSTAL·LACIÓ, CONFIGURACIÓ I EXPLOTACIÓ DEL SISTEMA INFORMÀTIC		
PROFESSORS	JAUME FADÓ (<u>jfado@educem.com</u>)	om) XAVI GARCIA (xgarcia@educem.com)	

WINDOWS – PERMISOS CARPETES

A la màquina virtual, inicia sessió amb el compte que fas servir habitualment com a administrador/a.

Crea una carpeta que es digui MANUALS a l'arrel de la unitat C: i a dins hi crees 2 arxius un amb el bloc de notes i un amb el Paint. Afegeix-hi una còpia de l'executable de la utilitat CPU-Z.

https://www.cpuid.com/downloads/cpu-z/cpu-z_1.96-en.exe

Després, crea els grups **Professors** i **Alumnes**, un compte d'usuari que es digui **profeEDC1** i un altre que es digui **alumneEDC1** i assigna'ls al grup que correspon.

El profeEDC1, assigna'l també al grup d'Administradors.

Accedeix als permisos de la carpeta MANUALS i configura'ls de manera que només quedin el grup Administradors i el propietari de la carpeta i que els permisos per a uns i altres siguin permisos totals.

1. Afegeix als permisos de la carpeta MANUALS els necessaris per a permetre que els professors tinguin permís de Modificar i els alumnes tinguin Lectura i execució, Mostrar el contingut, Lectura i Escriptura però no tinguin Modificar. Després omple la taula següent marcant amb una X les coses que poden fer.

Quan actives el permís de Modificar se n'activen d'altres automàticament, verifica que els que no s'activen automàticament estan desactivats.

operació a realitzar	professor	alumne
Entrar a la carpeta		
Arrossegar arxius a dins la carpeta		
Crear arxius dins la carpeta		
Modificar arxius de la carpeta		
Esborrar arxius de la carpeta		
Canviar el nom d'un arxiu		
Crear carpetes dins de la carpeta		
Modificar el nom de la carpeta		

CICLE	DESENVOLUPAMENT D'APLICACIONS MULTIPLATAFORMA		
MÒDUL	M1 - SISTEMES INFORMÀTICS		
U. FORMATIVA	UF1 - INSTAL·LACIÓ, CONFIGURACIÓ I EXPLOTACIÓ DEL SISTEMA INFORMÀTIC		
PROFESSORS	JAUME FADÓ (<u>jfado@educem.com</u>)	XAVI GARCIA (xgarcia@educem.com)	

Esborrar la carpeta	
Enganxar un arxiu dins la carpeta	
Executar CPU-Z	
Canviar els permisos de la carpeta	

2. Elimina el grup Administradors dels permisos de la carpeta MANUALS i omple la taula anterior canviant els permisos dels professors per a que tinguin Lectura i Execució, Mostrar el contingut i Lectura i que els alumnes tinguin només el de Lectura.

operació a realitzar	professor	alumne
Entrar a la carpeta		
Arrossegar arxius a dins la carpeta		
Crear arxius dins la carpeta		
Modificar arxius de la carpeta		
Esborrar arxius de la carpeta		
Canviar el nom d'un arxiu		
Crear carpetes dins de la carpeta		
Modificar el nom de la carpeta		
Esborrar la carpeta		
Enganxar un arxiu dins la carpeta		
Executar CPU-Z		
Canviar els permisos de la carpeta		

CICLE	DESENVOLUPAMENT D'APLICACIONS MULTIPLATAFORMA		
MÒDUL	M1 - SISTEMES INFORMÀTICS		
U. FORMATIVA	UF1 - INSTAL·LACIÓ, CONFIGURACIÓ I EXPLOTACIÓ DEL SISTEMA INFORMÀTIC		
PROFESSORS	JAUME FADÓ (<u>jfado@educem.com</u>)	XAVI GARCIA (xgarcia@educem.com)	

3. Torna a omplir la taula anterior però abans canvia els permisos dels professors per a que tinguin el permís de Control Total i els dels alumnes per a que tinguin només el d'Escriptura.

operació a realitzar	professor	alumne
Entrar a la carpeta		
Arrossegar arxius a dins la carpeta		
Crear arxius dins la carpeta		
Modificar arxius de la carpeta		
Esborrar arxius de la carpeta		
Canviar el nom d'un arxiu		
Crear carpetes dins de la carpeta		
Modificar el nom de la carpeta		
Esborrar la carpeta		
Enganxar un arxiu dins la carpeta		
Executar CPU-Z		
Canviar els permisos de la carpeta		

4. Crea el compte d'usuari **profesubstitut**, assigna'l al grup Professors i configura els permisos de la carpeta MANUALS de manera que tots els professors tinguin accés per a modificar-ne el contingut llevat d'aquest **profesubstitut** que hi ha de poder accedir però no modificar-ne el contingut.

Permetem Lectura i Execució, Mostrar el contingut i Lectura i deneguem Escriptura